ගමනක පිළිපැදිය යුතු විනය හා එයට අදාළ නීතිරීති

آداب السفر وأحكامه

සිංහල

سنهالي

විවිධ භාෂාවන්ගෙන් ඉස්ලාමීය අන්තර්ගත
සේවා සංගමයේ අධ්‍යාපන කමිටුව

ගමනක පිළිපැදිය යුතු විනය හා එයට අදාළ නීතිරීති.

සියලු පැසසුම් විශ්වයේ පරමාධිපති අල්ලාහ්ට ම හිමි ය. අපගේ නබිවරයාණන් වන දේව දූත මුහම්මද් තුමාණන්ටත් එතුමාණන්ගේ පවුලේ උදවියටත් එතුමාණන්ගේ හිත මිතුරන් ඇතුළු සියලු දෙනා හටත් ශාන්තිය හා සමාදානය අත් වේවා!

මේ සියල්ලට පසු:

මෙය ගමනක විනය හා ඒ හා බැඳුණු නීති පිළිබඳ සඳහන් කෙටි ලිපියකි. මෙහි මගියාට අවශ්‍ය බොහෝ දෑ පැහැදිලි කිරීමට අපි කැමැත්තෙමු.

මෙය ගෞරවණීය අල්ලාහ්ගේ තෘප්තතිය උදෙසා කෙරෙන අවංක සේවයක් ලෙස හා පොදුවේ මුස්ලිම්වරුන් හට ප්‍රතිලාභ ගෙන දෙන්නක් ලෙස මෙය පත් කර දෙන මෙන් අපි ඔහුගෙන් ඉල්ලා සිටිමු.

විවිධ භාෂාවන්ගෙන් ඉස්ලාමීය අන්තර්ගත සේවා සංගමයේ අධ්‍යාපන කමිටුව

පළමුව: ගමනක පිළිපැදිය යුතු

හජ් වන්දනාව සඳහා හෝ වෙනත් නැමදුමක් ඉටු කිරීම සඳහා ගමන් කරන්නෙකු පහත සඳහන් කරුණු පිළිබඳ සැළකිලිමත් විය යුතුය.

ගමන් කරන වේලාව, වාහනය, මගී සගයින්, මාගර් බොහෝමයක් පිහිටා ඇත්නම් නිශ්චිත මාගර් දිශාව යනාදී කරුණු සම්බන්ධයෙන් යහපත අල්ලාහ්ගෙන් පැතිය යුතුය. ඒ සම්බන්ධයෙන් දැනුම ඇති සුදුසු පුද්ගලයින්ගෙන් විමසා දැන ගත යුතුය.

හජ් හා උම්රා වන්දනාව යනු කිසිදු සැකයකින් තොරව යහපත් ගමන් දෙකකි. යහපත පැතීමේ ක්‍රමය වනුයේ: රකආත් දෙකක් ඉටු කර පසුව නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් විසින් සඳහන් කර ඇති ප්‍රාථර්නාවන් පැතීමය.

හජ් ඉටු කරන හෝ උම්රා ඉටු කරන අයකු තම හජ් හා උම්රාව උත්තරීතර අල්ලාහ් වෙනුවෙන් පමණක් ඉටු කරන බවට හා ඔහු වෙතට පමණක් සමීප වන බවට අධිෂ්ඨාන කර ගැනීම අනිවාර්ය වේ.

ලොවේ විනාශ වී යන අල්ප දෑ සඳහා හෝ ආඩම්බර කම හෝ විශේෂ නාමයක් ලැබීම හෝ ප්‍රදශර්නය කිරීම හෝ මුහුණිච්ඡාව එමගින් අපේක්ෂා කිරීමෙන් වැළකී සිටිය යුතුය. හේතුව ඒවා සිදු කරන ක්‍රියාවන් නිෂ්පළ වී යාමට හා එය පිළිගනු නො ලැබීමට හේතු සාධකයක් වන බැවිනි.

උත්තරීතර අල්ලාහ් මෙසේ ප්‍රකාශ කරයි:

(قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ فَمَن كَانَ يَرْجُو لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلاً صَالِحًا وَلا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا)

"මම නුඹලා මෙන් මිනිසෙකු පමණි. නුඹලාගේ දෙවිඳුන් එකම දෙවිදෙකු යැයි මා වෙත දන්වනු ලැබ ඇත. එහෙයින් කවරෙකු තම පරමාධිපතිගේ හමු ව අපේක්ෂා කරමින් සිටියේ ද ඔහු දැහැමි ක්‍රියාවන් සිදු කරත්වා! තම පරමාධිපතිට ගැතිකම් කිරීමෙහි කිසිවකු ආදේශ නොකරත්වා! යැයි (නබිවරය) නුඹ පවසනු."

අල්-හදීස් අල්-කුද්සි හෙවත් දේව ප්‍රකාශ සඳහන් හදීසයක මෙසේ ප්‍රකාශ වී ඇත.

(أنا أغنى الشركاء عن الشرك، من عمل عملاً أشرك فيه معي غيري تركته وشركه).

"ආදේශකයන්ගේ ආදේශයෙන් මම ස්වාධීන වෙමි. කවරෙකු මා සමග, මා හැර වෙනත් කෙනෙකු හවුල් කරමින් ක්‍රියාවක් සිදු කළේ ද සැබැවින්ම මම ඔහුව ද ඔහුගේ ආදේශය ද අතහැර දැමුවෙමි."

හජ් ඉටු කරන්නා හා උම්රා ඉටු කරන්නා, හජ් හා උම්රා හි නීතිරීති මෙන්ම, ගමනක පිළිපැදිය යුතු නීතිරීති පිළිබඳ අවබෝධය ලබා තිබිය යුතු ය.

එය එහි අනිවාර්ය ක්‍රියාවක් මඟ නො හරිනු පිණිස හා තහනම් දෙයක නො වැටෙනු පිණිසය. නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණෝ මෙසේ පැවසූහ:

(من يرد الله به خيرًا يفقهه في الدين).

"අල්ලාහ් කවරෙකුට යහපත පතන්නේ ද, ඔහු ඔහුට දහම තුළ අවබෝධය පිරිනමනු ඇත."

හජ් හෝ උම්රා ඉටු කරන්නා තම හජ් හා උම්රා වෙනුවෙන් නිත්‍යානුකූල ලෙස උපයා ගත් මුදල් තෝරා ගත යුතුය.

මක්නිසාදයත් අල්ලාහ් පිවිතුරුය, පිවිතුරු දෑ හැර වෙනත් කිසිවක් ඔහු පිළිනොගන්නා බැවිනි. එමෙන්ම තහනම් ඉපැයීම්, ප්‍රාර්ථනාව ප්‍රතික්ෂේප වීමට හේතුවක් වන බැවිනි.

සියලුම පාපකම් හා වැරදි සඳහා පාපක්ෂමාව පැතීම,

ජනයාට යම් අසාධාරණයක් තමන් විසින් සිදු වී ඇත්නම් එය ඔහුට නැවත ලබා දීම, එයින් ඔවුන්ව නිදහස් කිරීම. එය මානාය හෝ ධනය හෝ ඒ හැර වෙනත් දෙයක් වුව ද එසේමය.

මගියා තම අන්තිම කැමැත්ත, තමන් සතු දෑ හා තමන්ට ලැබිය යුතු

/තමන් ගෙවිය යුතු දෑ ලියා තැබීම. නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණෝ මෙසේ පැවසූහ:

(ما حق امرئ مسلم له شيء يريد أن يوصي فيه يبيت ليلتين إلا ووصيته مكتوبة عنده)

"අන්තිම කැමැත්ත ප්‍රකාශ කිරීමට අපේක්ෂා කරන, යමක් තමන් සතු ව ඇති යම් මුස්ලිම් තැනැත්තෙකු, ඔහු සතුව ඔහුගේ අන්තිම කැමැත්ත ලියනු නො ලබා රාත්‍රී දෙකක් ගත කිරීම සුදුසු නොවේ."

ඒ සඳහා සාක්ෂිකරුවකු නියම කර ගනියි. ඔහු මත පැවරුණු ණය පියවයි. තැන්පතු ඒවායෙහි අයිතිකරුවන්ට නැවත භාර දෙයි. එසේ නැතහොත් ඒවා තබා ගැනීමට ඔවුන්ගෙන් අවසර පතයි.

මගියා දැහැමි මගී මිතුරෙකු තෝරා ගැනීමට උනන්දු වීම සතුටු දායක වේ.ආගමික දැනුම සෙවීමට ද උනන්දු විය විය යුතුය.

සැබැවින්ම එය ඔහු ආශිර්වාද ලැබීමටත් ඔහුගේ ගමනෙහි හා හජ් උම්රා කටයුතුවලදී වැරදි කිරීමෙහි නොවැටීමට හේතුවක් වනු ඇත. නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණෝ මෙසේ ප්‍රකාශ කළහ:

(الرجل على دين خليله فلينظر أحدكم من يخالل)

“මිනිසා තම කල්‍යාණ මිතුරාගේ දහම මත සිටියි. එබැවින් ඔබ අතරින් කිසිවකු හෝ වේවා තම කල්‍යාණ මිතුරන් වන්නේ කවුරුන්දැයි මැනවින් බලත්වා!”

නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන්ගේ තවත් ප්‍රකාශයක් මෙසේය.

(لا تصاحب إلا مؤمنًا ولا يأكل طعامك إلا تقي)

"දේවත්වය විශ්වාස කරන මුඃමින්වරයකු හැර අන් කිසිවෙකු සමඟ මිත්‍රත්වයක් ඇති කර නො ගන්න. භක්තිමත් පුද්ගලයෙකුට හැර අන් කිසිවෙකුට ඔබේ ආහාර අනුභව කිරීමට ඉඩ නොදෙන්න."

මගියා තම පවුලට, තම ඥාතීන්ට, තම අසල්වැසියන්ට හා තම මිතුරන්ට සමුදීම සතුටුදායක වේ.

නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණෝ මෙසේ පැවසූහ:

(من أراد سفرًا فليقل لمن يخلِّف: أستودعكم اللَّه الذي لا تضيع ودائعه)

කවරෙකු යම් ගමනක් අපේක්ෂා කළේ ද ඔහු සමු දෙන අයට මෙසේ පැවසිය යුතුය.:
"අස්තව්දිඋකුමුල්ලාහු අල්ලදී ලා තුළීඋ වදාඉහුඋ"
(තේරුම: මම ඔබලා දෙවියන්ට භාර දෙමි. උන්වහන්සේ සතු භාරයන් කිසිදා අහිමිවෙන්නේ නැත.")

තම මිතුරන් අතරින් කිසිවෙකු හෝ ගමනක් යෑමට අපේක්ෂා කළ විටෙක, නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණෝ ඔහුට සමු දෙමින් මෙසේ ප්‍රාර්ථනා කරන්නට වූහ.

(أستودع اللَّه دينك وأمانتك وخواتيم عملك)

"අස්තව්දිඋල්ලාහ දීනක වඅමානතක වහෘවාතීමු අමලික"
(තේරුම: ඔබේ දහම, ඔබේ සුරක්ෂිතභාවය හා ඔබේ ක්‍රියාවන්හි අවසානය අල්ලාහ්ට භාර කර සමුගෙන යමි.)

මගීන් අතරින් කිසිවෙකු හෝ ඔහුට උපදෙස් දෙන මෙන් නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන්ගෙන් ඉල්ලා සිටි විට, එතුමාණෝ මෙසේ පවසා සිටියහ:

(زوَّدك اللَّه التقوى، وغفر ذنبك، ويسَّر لك الخير حيثُ ما كنتَ)

"සzව්වදකල්ලාහුත් තක්වා, වගෆර දන්බක, වයස්සර ලකල් හෘයිර හයිසු මා කුන්ත"
(තේරුම: අල්ලාහ් ඔබට බියබැතිකම පිරිනමත්වා. ඔබේ පවට සමාව දෙත්වා. ඔබ කොතැනක සිටිය ද ඔබට යහපත ලෙහෙසි පහසු කර දෙත්වා!)

ගමනක් යන්නට සිතා මිනිසකු නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් වෙත පැමිණ, "අහෝ අල්ලාහ්ගේ දූතයාණනි! මට උපදෙස් දෙන්නැ"යි පවසා සිටියේය. එවිට එතුමාණෝ මෙසේ පැවසූහ:

(أوصيك بتقوى اللَّه والتكبير على كل شرف)

(අල්ලාහ්ට බිය බැතිමත් වන ලෙසත්, සෑම උස් ස්ථානයක අල්ලාහු අක්බර් යැයි තක්බීර් පවසන ලෙසත්, මම ඔබට උපදෙස් දෙමි.)

ඔහු එතැනින් ගිය කල්හි, එතුමාණෝ මෙසේ පැවසූහ:

(اللَّهم ازوِ له الأرض، وهوِّن عليه السفر)

"අල්ලාහුම්මස්වි ලහුල් අළර් වහව්වින් අලයිහිස් සෆර"
(අහෝ දෙවිඳුනි, ඔහුට පොළොව පහසු කර, ගමනද පහසු කර දෙන්න.)

ගමනේදී ඔහු සමග ගෙජ්ජි, සංගීත භාණ්ඩ, සුනඛයින් වැනි දෑ රැගෙන නොයා යුතුය.

එය අබූ හුරෙයිරා (රළියල්ලාහු අන්හු) තුමා වාතර්ා කළ හදීසයකට අනුවය.

(لا تصحب الملائكة رفقة فيها كلب ولا جرس)

“සුනඛයෙක් හෝ සීනුවක් හෝ ඇති කණ්ඩායමක් සමග මලක්වරුන් සම්බන්ධතාවන් පවත්වන්නේ නැත.”

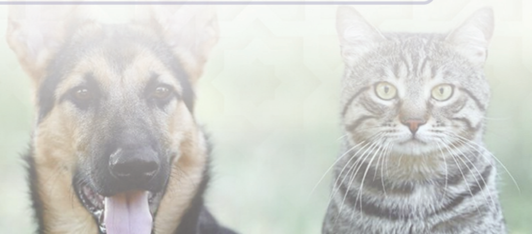

HADIYAH هدية

යමෙකුට බිරියන් කිහිප දෙනෙකු සිටින විටෙක, ඔහුගේ එක් බිරියක් සමග ගමනක නිරත වන්නට ඔහු අපේක්ෂා කළේ නම්, එවිට කුසපත් ඇද කවර බිරියගේ කුසපත තෝරාගැග ලබන්නේ ද ඇය ඔහු සමග පිටත්ව යයි.

එය ආඉෂා (රළියල්ලාහු අන්හා) තුමියගේ හදීසයකට අනුවය:

(كان رسول اللَّه صلى الله عليه وسلم إذا أراد سفرًا أقرع بين نسائه فأيتهن خرج سهمها خرج بها معه)

(අල්ලාහ්ගේ දූතයාණන් (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) යම් ගමනක් යන්නට අපේක්ෂා කළ විට, තම බිරියන් අතර කුසපත් අදියි. ඔවුන් අතර කවර බිරියගේ කොටස තෝරා ගනු ලබන්නේ ද ඇය සමග එතුමාණන් පිටත්ව යයි.)

පහසුකමක් ඇත්නම් බ්‍රහස්පතින්දා දහවල් ආරම්භයේ ගමන සඳහා පිටත්ව යෑම සතුටු දායකය.

නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණෝ එසේ සිදු කර ඇත්තාහ. කඃබ් ඉබ්නු මාලික් (රළියල්ලාහු අන්හු) තුමා මෙසේ පවසයි:

(لقلَّما كان رسول اللَّه صلى الله عليه وسلم يخرج إذا خرج في سفر إلا يوم الخميس)

අල්ලාහ්ගේ දූතයාණන් (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) ගමනක පිටත්ව යන්නට අදහස් කළ විට, බ්‍රහස්පතින්දා දිනයේ හැර වෙනත් දිනවල එසේ පිටත්ව යන්නේ කලාතුරකිනි.

ගමන යන අවස්ථාවේ හෝ වෙනත් අවස්ථාවක හෝ නිවසින් පිටත්ව යන ප්‍රාර්ථනාව උසුරීම සතුටුදායකය. එනම්:

(بسم اللَّه، توكلت على اللَّه، ولا حول ولا قوة إلا باللَّه، اللَّهم إني أعوذ بك أن أضِلَّ أو أُضَلَّ، أو أزلَّ أو أُزلَّ، أو أظلِمَ أو أُظلَمَ، أو أجهلَ أو يُجهلَ علي)

"බිස්මිල්ලාහි තවක්කල්තු අලල්ලාහි, වලා හවුල වලා කුව්වත ඉල්ලා බිල්ලාහි, අල්ලාහුම්ම ඉන්නී අඌදු බික අන් අළිල්ල අව් උළල්ල අව් අදිල්ල අව් උදල්ල අව් අළ්ලිම අව් උළ්ලම අව් අජ්හල අව් යූජ්හල අලය්ය".

(අල්ලාහ්ගේ නාමයෙනි, අල්ලාහ් මත සියල්ල භාර කළෙමි. අල්ලාහ් හැර කිසිදු ශක්තියක් හෝ කිසිදු හැරවුමක් හෝ නැත. අහෝ අල්ලාහ්! සැබැවින්ම මා විසින් තවකෙකු නොමඟ යැමෙන් ද තවකෙකු විසින් මා නොමඟ යවනු ලැබීමෙන් ද, මා විසින් තවකෙකු වරදට ලිස්සා යන්නට ඉඩ හැරීමෙන් ද තවකකු විසින් මා වරදට වැටීමෙන් ද, මා විසින් තවකෙකු අඥාන භාවයට පත් කිරීමෙන් ද තවකෙකු විසින් මා අඥාන භාවයට පත්වීමෙන් ද මම ආරක්ෂාව පතමි.)

මගියා කරන ප්‍රාර්ථනාවන් යොදා ගනිමින් ප්‍රාර්ථනා කිරීම ඔහුට සතුටු දායකය.

ඔහු ඔහුගේ සත්වයා මතට හෝ ඔහුගේ වාහනය මතට හෝ වෙනත් ප්‍රවාහනයන් මත ගොඩ වූ විට ඔහු:

(اللَّه أكبر، اللَّه أكبر، اللَّه أكبر، سُبْحانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنقَلِبُونَ، اللَّهمّ إنا نسألك في سفرنا هذا البر والتقوى، ومن العمل ما ترضى، اللَّهمّ هوِّن علينا سفرنا هذا واطو عنا بعده، اللَّهمّ أنت الصاحب في السفر، والخليفة في الأهل، اللَّهمّ إني أعوذ بك من وعثاء السفر، وكآبة المنظر، وسوء المنقلب في المال، والأهل)

"අල්ලාහු අක්බර්, අල්ලාහු අක්බර්, අල්ලාහු අක්බර්, සුබ්හානල්ලදී සඛ්ඛ:ර ලනා හාදා වමා කුන්නා ලහූ මුක්රිනීන් වඉන්නා ඉලා රබ්බිනා ලමුන්කලිබූන්, අල්ලාහුම්ම ඉන්නා නස්අලුක ෆී සෆරිනා හාදා අල් බිරර් වත්-තක්වා, වමිනල් අමලි මා තළ්රා, අල්ලාහුම්ම හව්වින් අලයිනා සෆරිනා හාදා වත්ව් අන්නා බුඃදහ්, අල්ලාහුම්ම අන්තස්-සාහිබු ෆිස් සෆරි, වල්-කලීෆතු ෆිල්-අහ්ලි, අල්ලාහුම්ම ඉන්නී අඌදු බික මින් වඃසාඉස් සෆරි,(1) වකආබතිල් මන්ළරි,(2) වසූඉල් මුන්කලිබි(3) ෆිල් මාලි වල් අහ්ලි."

(අල්ලාහ් අති ශ්‍රේෂ්ඨයි, අල්ලාහ් අති ශ්‍රේෂ්ඨයි, අල්ලාහ් අති ශ්‍රේෂ්ඨයි. අපි සමීප වන්නන්ට නොහැකියාවෙන් සිටිය දී මෙය අපට වසඟ කර දුන් ඔහු සුවිශුද්ධය. සැබැවින්ම අපි නැවත හැරී යනුයේ අපගේ පරමාධිපති වෙත ය. අහෝ දෙවිඳුනි! අපගේ මෙම ගමන තුළ දැහැමිකම හා දෙවියන් පිළිබඳ භක්තිය අපි ඔබෙන් ඉල්ලා සිටිමු. එමෙන්ම කරන කටයුතු වලින් ඔබ තෘප්තිමත් වන දෑ ද ඉල්ලා සිටිමු. අහෝ දෙවිඳුනි! මෙම ගමන අපට පහසු කර දෙනු මැනව, එහි දුර සමීප කර දෙනු මැනව, අහෝ දෙවිඳුනි! ගමනේ සහායකයා ඔබ ය. පවුලෙහි පසු භාරකාරයා ද ඔබ ය. අහෝ දෙවිඳුනි! ගමනේ ඇති වන දුෂ්කරතා, අසුභ දශර්ණ හා නැවත හැරී යාමේ දි වස්තුව හා පවුල තුළ ඇති විය හැකි නපුරෙන් මම ආරක්ෂාව පතමි.)

---

(1) 'මුන්කලිබි' (නැවත හැරීම.) අල්ඉෆ්සාහ් අන් මආනිස් සිහාහ් ග්‍රන්ථය ඇසුරින්. (4/284)

(2) නරක ස්වරූපය හා දුකින් පීඩාවට පත්වීම. අල්ඉෆ්සාහ් අන් මආනිස් සිහාහ් ග්‍රන්ථය ඇසුරින්. (4/284)

(3) 'වඃසාඉස් සෆරි' ගමනක ඇතිවන දුෂ්කරතා. අල්ඉෆ්සාහ් අන් මආනිස් සිහාහ් ග්‍රන්ථය ඇසුරින්. (4/284).

هدية HADIYAH

මගී සහායකයකු සමග ගමන් කිරීම සතුටුදායක ය.

එය නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් ක්‍රළ ප්‍රකාශයකට අනුවය.

(لو يعلم الناس ما في الوحدة ما أعلم ما سار راكب بليل وحده)

"තනිව ගමන් කිරීම ගැන මා දන්නා දෑ මිනිසුන් දැන ගත්තේ නම්, රාත්‍රියේ කිසිදු මගියකු තනිව ගමන් කරන්නේ නැත."

මගින් ඔවුන් අතර නායකයකු පත් කර ගනියි: එය ඔවුන් සියලු දෙනා ඔහු විසින් එක්රැස් කිරීම පිණිසය.

එමෙන්ම ඔවුන් එකඟතාවට ගෙන ඒමට වඩාත් ශක්තිමත් වන අතර ඔවුන්ගේ අරමුණු ළඟා කිරීමට බලවත් වනු ඇත. අල්ලාහ්ගේ දූතයාණෝ මෙසේ පැවසූහ:

(إذا خرج ثلاثة في سفر فليؤمِّروا أحدهم)

« යම් ගමනක තිදෙනෙකු පිටත්ව ගිය විට, ඔවුන් අතරින් එක් අයකු නායකයකු බවට ඔවුහු පත් කර ගත යුතුය. »

අල්ලාහ් නියම කළ අවනත වීම් ක්‍රියාත්මක කිරීමටත් ඔහු තහනම් කළ දැයින් වැළකී සිටීමටත් වගබලා ගත යුතුය. එමෙන්ම උසස් සාදාචාර ගතිගුණවලින් හැසිරිය යුතුය.

උදව් උපකාර අවශ්‍ය අයට උදව් කළ යුතුය. දැනුම සොයන අය හා ඒ වෙත අවශ්‍යතාවෙන් පෙළෙන අය වෙනුවෙන් වියදම් කළ යුතුය. ඔහුගේ මුදල් සම්බන්ධයෙන් ත්‍යාගශීලී විය යුතුය. තමන්ගේ යහපත වෙනුවෙන් හා තම සහෝදරයන්ගේ යහපත මෙන්ම අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් වියදම් කළ යුතුය.

අතැම් විට අවශ්‍යතාවයක් මතු විය හැකි බැවින් හා කරුණු වෙනස් විය හැකි බැවින්,

ඔහු තම වියදමට අවශ්‍ය දෑ සහ ගමන් අවශ්‍යතා වැඩි කර ගත යුතුය.

එහි දී තම මගී මිතුරාට සතුට ගෙන දෙන පරිදි ප්‍රීතිමත් මුහුණකින් හා යහපත් මනසකින් යුතුව කටයුතු කළ යුතුය.

එවිට ඔහු ආදරවන්ත සෙනෙහෙබර කෙනකු විය හැක.

> තම සහෝදරයා විසින් සිදු වන අපහාස මත හා ඔහුගේ මතයට විරුද්ධ වූ විටෙක ඒ ගැන ඉවසා දරා ගත යුතුය. වඩාත් යහපත් දැයින් ඔවුන් සමග කටයුතු කළ යුතුය.

එවිට ඔහු ඔවුන් අතර ගෞරවාන්විත අයකු වන අතර ඔවුන්ගේ සිත් තුළ ගෞරවයක් ඇති වනු ඇත.

මගීන් එක් තැනකට ගොඩ වැදුනු විටෙක, ඔවුන් එකිනෙකා කිට්ටුවෙන් එකට සිටිය යුතු ය.

සැබැවින්ම නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන්ගේ සගයින් එක් තැනකට ගොඩ වැදුනු විට ඔවුන් මිටියාවත් හා නිම්න අතර වෙන්ව ගියහ.

එවිට (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණෝ මෙසේ පැවසූහ:

> (إنما تفرقكم في هذه الشعاب والأودية إنما ذلكم من الشيطان)
>
> **"මෙම මිටියාවත් හා මංමාවත් තුළ නුඹලා බෙදී වෙන්ව යන්නේ නම්, එය ෂෙයිතාන්ගෙන් වූවකි."**

පසුව ඔවුහු එකිනෙකා අනෙකාට කිට්ටුවෙන් සමීපයෙන් සිටියහ. එය ඔවුන් අතර රෙදි කඩක් එළුවේ නම් ඔවුන්ට එය ප්‍රමාණවත් වන තරමටම විය.

هدية
HADIYAH

ගමනේ දී යම් තැනකට හෝ වෙනත් යම් නිවසකට හෝ ගොඩ වූ විටෙක නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් සහතික කළ ප්‍රාර්ථනාවන් උසුරීම සතුටුදායකය; යෝග්‍යය.

(أعوذ بكلمات اللّه التامات من شر ما خلق)

«"අඌදු බිකලිමාතිල්ලාහිත් තාම්මාති මින් ෂර්රී මා කලක්" (තේරුම: අල්ලාහ්ගේ පරිපූර්ණ වදන් තුළින් ඔහු මැවූ දෑහි හානියෙන් මම ආරක්ෂාව පතමි.)»

ඔහු එසේ පැවසුවහොත්, ඔහු එම නිවසින් පිටව යන තුරු ඔහුට කිසිවක් හානියක් නොකරනු ඇත.

ඔහු උස් ස්ථානවලදී 'අල්ලාහු අක්බර්' (අල්ලාහ් අති ශ්‍රේෂ්ඨයි) යැයි පැවසීම සහ පහත් ස්ථානවලට සහ නිම්නවලට බැස යන විට 'සුබ්හානල්ලාහ්' (අල්ලාහ් සුවිශුද්ධය) යැයි පැවසීම සතුටු දායකය. ජාබිර් (රළියල්ලාහු අන්හු) මෙසේ පැවසීය:

«"අපි නගින විට (අල්ලාහු අක්බර් යැයි) තක්බීර් පැවසුවෙමු. තවද අපි බසින විට (සුබ්හානල්ලාහ් යැයි) තස්බීහ් පැවසුවෙමු."»

ඔවුන් තක්බීර් පැවසීම උස් හඬින් හඬ අවදි නොකළ යුතුය. සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම් තුමාණෝ මෙසේ පැවසූහ:

(يا أيها الناس اربعوا على أنفسكم؛ فإنكم لا تدعون أصم ولا غائبًا، إنه معكم، إنه سميع قريب)

"අහෝ ජනයිනි! ඔබ (සැහැල්ලු හඬින්) මෘදු ලෙස කටයුතු කරන්න. හේතුව සැබැවින්ම ඔබ ඇරයුම් කරන්නේ බිහිරෙකු හෝ පෙනී නොසිටින කෙනෙකුට නොවේ. සැබැවින්ම ඔහු ඔබ සමගම සිටී. සැබැවින්ම ඔහු සවර් ශ්‍රාවකය; ඉතා සමීපතය."

ගමන අතරවාරයේ රාත්‍රී කාලයේ විශේෂයෙන්ම එහි ආරම්භයේ ගමන් කිරීම සතුටු දායකය. නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන්ගේ ප්‍රකාශයක් මෙසේය:

(عليكم بالدُّلجة؛ فإن الأرض تُطوى بالليل)

"ඔබ රාත්‍රියේ ගමන් කරන්න. සැබැවින්ම රාත්‍රියේදී පෘථිවිය නමාශීලී වේ."

ගමනේ දී අධික ලෙස ප්‍රාථර්නාවන්හි නිරත වීම සතුටුදායකය.

එය (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන්ගේ ප්‍රකාශයක් අනුවය.

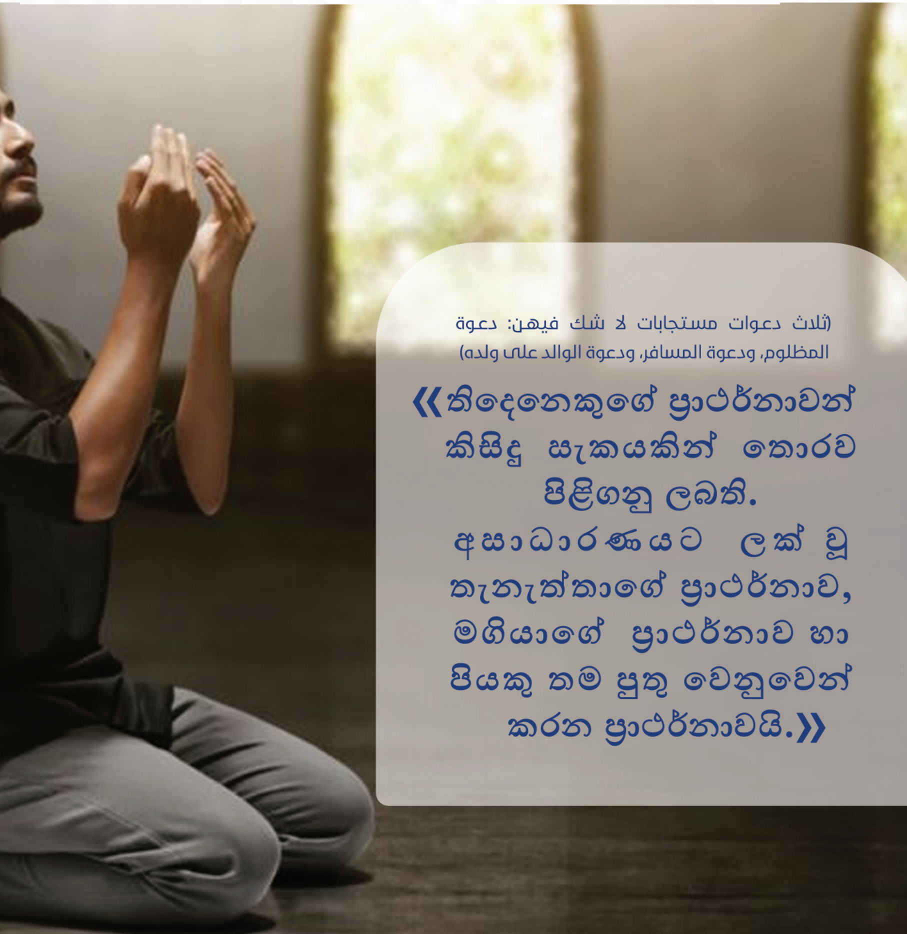

(ثلاث دعوات مستجابات لا شك فيهن: دعوة المظلوم، ودعوة المسافر، ودعوة الوالد على ولده)

«තිදෙනෙකුගේ ප්‍රාථර්නාවන් කිසිදු සැකයකින් තොරව පිළිගනු ලබති. අසාධාරණයට ලක් වූ තැනැත්තාගේ ප්‍රාථර්නාව, මගියාගේ ප්‍රාථර්නාව හා පියකු තම පුතු වෙනුවෙන් කරන ප්‍රාථර්නාවයි.»

දෙවැන්න: ගමනේ දී පිරිසිදුකම.

මගියා තම පිරිසිදුකම ගැන සැළකිලිමත් විය යුතුය.

සුළු කිල්ලට හසු වූ විට වුළු කර ගත යුතු අතර, මහා කිල්ලට හසු වූ විට ස්නානය කර ගත යුතුය.

ඔහුට ජලය නොලැබුණේ නම්

හෝ ඔහුගේ කෑමට හා බීමට අවශ්‍යසුළු ජල ප්‍රමාණයක් පමණක් ඇත්නම් හෝ ඔහු තයම්මුම් කර ගනී.

තයම්මුම් කිරීමේ ක්‍රමය:

තම අත් දෙක පොළොවට ගසා ඒ දෙකින් තම මුහුණ හා අත් දෙක පිසදා ගැනීමය.

තයම්මුම් තුළින් පිරිසිදු වීම තාවකාලික පිරිසිදු වීමකි.

ජලය ලැබුණු විටෙක, එය අවලංගු වේ. එවිට ඔහු ජලය භාවිතා කළ යුතුය. (අඹු සැමි ඇසුර වැනි) මහා කිල්ල හේතුවෙන් ඔහු තයම්මුම් කළ විටෙක, පසුව ජලය ලැබුණේ නම්

ඒ සඳහා ස්නානය කර ගැනීම අනිවාර්ය වේ.

එමෙන්ම මළපහ කිරීම හේතුවෙන් ඔහු තයම්මුම් කළ විටෙක පසුව ඔහු ජලය ලැබුවේ නම්, එයින් වුළූ ගැනීම අනිවාර්ය වේ. හදීසයක මෙසේ සඳහන් වෙයි.

«الصعيد الطيب وضوء المسلم وإن لم يجد الماء عشر سنين فإذا وجد الماء فليتق الله وليمسه بشرته».

«වසර දහයකට ජලය නොලැබුණ ද, පිරිසිදු පස මුස්ලිම්වරයෙකුගේ වුළූ ධෝවණය(ට විකල්පයක්) වේ. නමුත් ජලය ලැබුණු විටක ඔහු අල්ලාහ්ට බියවෙත්වා! ඔහු තම ශරීරය එයින් (ජලයෙන්) තෙමාගත්වා!»

මේස් සපත්තු මත මස්හ් කිරීම අල්-කුආර්නය,

සුන්නාව හා අහ්ලුස් සුන්නාවරුන්ගේ එකඟතාව අනුව ආගමානුගත කරන ලද්දකි.

මේස් සපත්තු මත හා එහි අතර්යෙන් පවතින දෑ මත මස්හ් කිරීම සඳහා ඇතැම් කොන්දේසි ඇත:

- සපත්තු හා මේස් දෙක අනුමත වලංගු පිරිසිදු දෙකක් විය යුතුය.
- ඒ දෙක පිරිසිදු තත්ත්වයේ පැළඳ තිබිය යුතුය.
- (වුළූවෙහි) අනිවාර්ය ස්ථානය ආවරණය කරන දෙකක් විය යුතුය.

මස්හ් හෙවත් පිරිමැදීම සිදු විය යුත්තේ සුළු කිල්ලක අවස්ථාවකය. ලිංගිකත්වය මත ස්නානය අනිවාර්ය වූ අවස්ථාවක හෝ ස්නානය අනිවාර්ය කරන වෙනත් අවස්ථාවක හෝ එසේ පිරිමැදීම වලංගු වන්නේ නැත.

ආගමානුගත කළ නියමිත කාලය තුළ පමණක් මස්හ් සිදු විය යුතුය. එනම් පදිංචිකරුවකුට දහවලක් හා රාත්‍රියකි. (දිනයකි.) මගියාට දහවල් තුනක් හා ඊට අදාළ රාත්‍රී තුනය. (දින තුනකි.) නිවැරදි ලෙස මෙම කාලය ආරම්භ

වනුයේ කිල්ලට හසුවීමෙන් පසු පළමු වතාවට මස්හ් කිරීමට ආරම්භ කළ අවස්ථාවේ සිටය.

පසුව පදිංචිකරුට අනුව එතැන් සිට පැය විසිහතරක කාලයක් වලංගු වන අතර ඉන් පසු කාලය අවසන් වනු ඇත. එමෙන්ම මගියාට අනුව **පැය හැත්තෑ දෙකක කාලයක්** වලංගු වන අතර ඉන් පසු කාලය අවසන් වනු ඇත.

පහත සඳහන් කරුණු තුනෙන් එකක් සිදු වීමෙන් මස්හ් කිරීමේ අවකාශය අවලංගු වී යනු ඇත.

අඹු සැමි ලිංගික ඇසුර වැනි ස්නානය කිරීම අනිවාර්ය කරන යමක් සිදු වූ විටෙක, මස්හ් කිරීම අවලංගු වී යනු ඇත. එවිට ස්නානය කිරීම අනිවාර්ය වේ.

ඒ දෙක මත මස්හ් කිරීමෙන් පසු ඒ දෙක ගලවා දැමූ විටෙක,

ෂරියා විසින් සලකා බලන ලද කාල සීමාව කල් ඉකුත් වී ඇත්නම්, මස්හ් කිරීම අවලංගු වේ.

* * *

තුන්වන: ගමනේ දී සලාතය කෙටි කිරීමේ නීතිරීති:

ගමනේදී සලාත් කෙටි කිරීම එය පූර්ණව ඉටු කිරීමට වඩා උතුම් ය.

නමුත් මගියා රකආත් හතරේ සලාතය හතරක් ලෙසම පූර්ණවත් කළේ නම්, ඔහුගේ සලාතය නිවැරදි වන නමුත් ඔහු උතුම් දේට පටහැනිව ක්‍රියා කර ඇත.

මගියා තම ගමේ හෝ නගරයේ සියලුම නිවෙස් හැර දමා බැහැර වූ විටෙක සලාතය කෙටි කරයි.

මෙය විද්වතුන්ගේ බහුතර මතය වේ.

සලාතයේ වේලාව පිවිසීමෙන් පසුව ගමන් කළ විටෙක, ඔහුට එය කෙටි කළ හැක.

හේතුව ඔහු අදාළ වේලාව බැහැර වීමට පෙර ගමන් කර ඇති බැවිනි.

ලුහර් හා අසර් අතරත්	මග්රිබ් හා ඉෂා අතරත්

ඒකාබද්ධ කිරීම වනාහි,

එය මගියාට අවශ්‍ය අවස්ථාවක ඔහු සතු සුන්නා පිළිවෙතකි. ඔහු ගමන ආරම්භ කර එහි දිගටම නිරත වන විට (පසු සලාතය) පෙරට ගෙනැවිත් හෝ (පෙර සලාතය) පසුවට ගෙන යමින් හෝ තමන්ට වඩාත් පහසු ක්‍රමයක් පිළිපදිමින් ක්‍රියා කරයි.

ඒකාබද්ධ කිරීමට අවශ්‍යතාවක් මගියාට නොමැති විටෙක, ඔහු එසේ සලාතය ඒකාබද්ධ නො කරයි.

උදාහරණයක් ලෙස තමන් එක් තැනකට ගොඩ වැදී දෙවන සලාතයේ වේලාව ප්‍රවේශ වීමෙන් පසුව මිස ඔහු ගමන් කිරීමට අපේක්ෂා නොකරන්නේ නම්, එවිට වඩාත් උචිත වනුයේ සලාතය ඒකාබද්ධ නො කිරීමය. මක්නිසාදයත් ඒ සඳහා ඔහුට අවශ්‍යතාවක් නැති බැවිනි. හජ්ජතුල් වදාහි මිනාවට ගොඩවැදුණු අවස්ථාවේ නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් එසේ සලාතය ඒකාබද්ධ නොකළේ ඒ සඳහා අවශ්‍යතාවක් ඇති නොවූ බැවිනි.

අතිරේක සලාත් වනාහි,

පදිංචිකරුවා අතිරේක සලාත් ඉටු කරන පරිදි මගියා ද අතිරේක සලාත් ඉටු කරයි. ඔහු ලුහා සලාතය කියාමුල් ලෙයිල් හා අනෙකුත් සලාතයන් ද ඉටු කරයි. නමුත් ලුහර් මග්රිබ් ඉෂා සලාතයන්ට අදාළ සුන්නත් සලාතයන් හැර ඒවා ඉටු නොකිරීම සුන්නාවකි.

ගමනක දී ගුවන් යානයක හෝ මෝටර් රථයක හෝ නැවක හෝ එවැනි වෙනත් වාහනයක නැග ගමන් කරන්නා අතිරේක සලාතය ඒ මතට වී ඉටු කිරීම වලංගු වන්නේය.

නමුත් අනිවාර්ය සලාත් වනාහි, අපොහොසත් අවස්ථාවක හැර ඒ සඳහා ගොඩ බැසීම අවශ්‍ය වන්නේය.

පදිංචිකරුට පිටුපසින් සිට මගියා සලාත් ඉටු කිරීම වලංගු ය.

මගියා ඉමාම්ගේ සලාතය අනුගමනය කරමින් සලාතය ඉටු කරයි. එය සම්පූර්ණ සලාතය හෝ එක් රකආතයක් හෝ ඊට අඩු ප්‍රමාණයක් හෝ ලැබුණත් එලෙසම ය. එය කෙතරම්ද යත්, සලාම් පැවසීමට පෙර අවසන් අත්තහය්යාත් හි ඔහු සමග ප්‍රවේශ වුව ද ඔහු එය සම්පූර්ණ කරයි. විද්වතුන්ගේ ප්‍රකාශ අතරින් වඩාත් නිවැරදි ප්‍රකාශය එයයි.

සිබවාත්තා: හජ්, උම්රා හෝ වෙනත් ගමනකින්
නැවත හැරී එන විට සිදුකළ යුතු ආචාර ධර්ම

නැවත හැරී එනවිට ප්‍රමාදයකින් තොරව ඉක්මණින්ම හැරී ආ යුතුය.

කිසිදු අවශ්‍යතාවකින් තොරව දිගු කාලයක් රැඳී නොසිටිය යුතුය. නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණෝ මෙසේ පැවසූහ:

(السفر قطعة من العذاب، يمنع أحدكم طعامه وشرابه، ونومه، فإذا قضى أحدكم نهمته فليعجِّل إلى أهله)

"ගමන යනු වේදනාවෙන් කොටසකි. ඔබ අතරින් කිසිවෙකු හෝ වේවා ඔහු ඔහුගේ ආහාරය, ඔහුගේ පානය හා ඔහුගේ නින්ද වළක්වා ගනී. ඔබ අතරින් කිසිවෙකුගේ අවශ්‍යතාව හමාර වූ විටෙක, ඔහුගේ පවුල වෙත යාමට ඉක්මන් විය යුතුය."

ඔහු ඔහුගේ ගමට නැවත හැරී යාමට සිතූ විටෙක, ගමනේ දී පැවසිය යුතු ප්‍රාර්ථනාව වාහනය මත ගමන් කරන විට උසුරයි.

ඊට අමතරව:

(آيِبُونَ تَائِبُونَ عَابِدُونَ لِرَبِّنَا حَامِدُونَ)

"ආයිබූන තාඉබූන ආබිදූන ලිරබ්බිනා හාමිදූන්" (පාපක්ෂමාව අයදිමින්, අපගේ පරමාධිපතිට නැමදුම් කරමින්, ප්‍රශංසා කරමින් නැවත හඹා එන්නෙමු.)

ඔහුගේ ගමනින් නැවත හැරී එන අතරවාරයේ නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් ප්‍රකාශ කළ බවට තහවුරු වූ දුආ ප්‍රාර්ථනාවන් පවසා සිටීම සතුටුදායකය. සැබැවින් එතුමාණන් යුද්ධයක් හෝ හජ් හෝ උම්රාව හමාර කොට නැවත පැමිණීමේ දී, මහපොළොවේ උස් ස්ථානයන්හි අල්ලාහු අක්බර් යැයි තුන්වරක් තක්බීර් පවසයි. පසුව මෙසේ පවසයි:

(لا إله إلا اللّٰه وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير، آيبون، تائبون، عابدون، ساجدون، لربنا حامدون، صدق اللّٰه وعده، ونصر عبده، وهزم الأحزاب وحده)

"ලා ඉලාහ ඉල්ලල්ලාහු වහ්දහු ලා ෂරීක ලහු, ලහුල් මුල්කු වලහුල් හම්දු වහුව අලා කුල්ලි ෂෙයිඉන් කදීර්, ආයිබූන තාඉබූන ආබිදූන ලිරබ්බිනා හාමිදූන්, සදකල්ලාහු වඃදහූ, වනසර අබ්දහූ, වහසමල් අහ්සාබ වහ්දහූ"

(නැමදුමට සුදුස්සා අල්ලාහ් හැර වෙනත් දෙවියකු නැත. ඔහු ඒකීයය. ඔහුට කිසිදු හවුල් කරුවෙකු නැත. සවර් රාජ්‍යය ඔහු සතුය. සියලු ප්‍රශංසා ද ඔහු සතුය. ඔහු සියලු දෑ කෙරෙහි සවර්බලධාරීය. පාපක්ෂමාව අයදිමින්, අපගේ පරමාධිපතිට නැමදුම් කරමින්, ප්‍රශංසා කරමින් නැවත අපි හඹා එන්නෙමු. අල්ලාහ් ඔහුගේ ප්‍රතිඥාව සැබෑවක් බවට පත් කළේය. ඔහුගේ ගැත්තාට උපකාර කළේය, සියලුම කණ්ඩායම් ඔහු තනිව සිට පාරාජයට පත් කළේය.)

යමෙකු තම ගම දකින විට පහත සඳහන් අයුරින් පැවසීම ඔහුට සතුටු දායක වේ.

(آيِبُونَ تَائِبُونَ عَابِدُونَ لِرَبِّنَا حَامِدُونَ)

"ආයිබූන තාඉබූන ආබිදූන ලිරබ්බිනා හාමිදූන්" (පාපක්ෂමාව අයදිමින්; අපගේ පරමාධිපතිට නැමඳුම් කරමින්; ප්‍රශංසා කරමින් නැවත හඹා එන්නෙමු.)

මෙසේ තම ගමට පිවිසෙන තෙක්ම නැවත නැවතත් එය පවසයි. මක්නිසාද යත් නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් එසේ සිදු කර ඇති බැවිනි.

වෙන්ව සිටි කාලය දිගු කාලයක් වී තිබුණු විටෙක, තමන්ගේ පැමිණීම ගැන තම පවුලට නො දන්වා,

රාත්‍රියේ පැමිණෙන වේලාව ඔවුනට නො දන්වා, රාත්‍රියේ එකවර පැමිණීම සුදුසු නැත. මක්නිසාදත් නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් ඒ ගැන තහනම් කර ඇති බැවිනි. ජාබිර් (රළියල්ලාහු අන්හුමා) තුමා විසින් වාතර්ා කරන ලදී:

(نهى النبي صلى الله عليه وسلم أن يَطْرُقَ الرَّجُلُ أهلَه ليلاً)

රාත්‍රි කාලයේ මිනිසෙකු තම පවුල වෙත (අනපේක්ෂිතව) පැමිණීම නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණෝ තහනම් කළහ.

මේ සම්බන්ධයෙන් ඇති ප්‍රඥාව තවත් වාතර්ාවක් තුළින් මෙසේ පැහැදිලි කර ඇත.

(අවුල් වී ගිය බිරියගේ හිසකෙස් පීරා ගැනීම සඳහාත් අනෙකුත් පිරිසිදුවීම් හා සම්බන්ධ කරුණු සඳහාත්ය.)[4]

(4) 'අෂ්-ෂඃසා' යනු: තෙල් නොගා හිස නො පීරා දිගු කාලයක් ගත වූ තත්ත්වයයි. 'ඉස්තහ්දාද්' යනු: රෝම බෑම සඳහා යම් මෙවලමක් භාවිත කිරීමය. 'අල්-මුගීබා' යනු තම ස්වාමිපුරුෂයා නැති කාන්තාවය. -අත්-තහ්රීර් ෆී ෂහරී සහීහ් මුස්ලිම් - අල්-අස්බහානී (පිටුව: 292).

තවත් වාතර්ාවක:

(نهى رسول اللَّه صلى الله عليه وسلم أن يطرق الرجل أهله ليلاً يتخوّنهم، أو يلتمس عثراتهم)

"තම පවුලේ විශ්වාසවන්තභාවය සැක කරන සහ ඔවුන්ගේ වැරදි ගැන ඔත්තු බලන ආකාරයට (අනපේක්ෂිතව) රාත්‍රී කාලයේ පුද්ගලයකු තම පවුලට පැමිණීම අල්ලාහ්ගේ දූතයාණෝ (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තහනම් කළහ."

ගමනක නිරත වී නැවත පැමිණෙන කෙනෙකු තමන්ට අසළින් ඇති මස්ජිදය වෙත ගොස් රකආත් දෙකක් ඉටු කිරීම සතුටුදායක වේ.

මක්නිසාදයත් නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් එසේ සිදු කර ඇති බැවිනි.

එමෙන්ම ගමනක නිරත වී නැවත පැමිණෙන මගියා තම නිවැසි එමෙන්ම අසල්වාසී දරුවන් සමග ආදරයෙන් කටයුතු කිරීමත්, ඔවුන් ඔහුව මුණ ගැසුණු විටෙක ඔවුන් සමග දැහැමිව කටයුතු කිරීමත් සතුටු දායකය.

ඉබ්නු අබ්බාස් (රළියල්ලාහු අන්හුමා) තුමා විසින් මෙසේ වාතර්ා කරන ලදී: නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් මක්කාවට පැමිණි කල්හි, එතුමාණන්ව අබ්දුල් මුත්තලිබ්ගේ කුඩා දරුවන් මුණ ගැසුණු විට අත් දෙකින් එක් දරුවකු ද අනෙක් දරුවා තමන්ට පිටුපසින් ද ඔසුවා ගත්හ. අබ්දුල්ලාහ් ඉබ්නු ජඃෆර් (රළියල්ලාහු අන්හු) තුමා මෙසේ පැවසූහ:

නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් ගමනක නිරත වී නැවත පැමිණි විටෙක, අපව මුණ ගැසුණහ. මා හා හසන් හෝ හුසෙයින් මුණ ගැසී එතුමාණන්ගේ අත් දෙකින් අපගෙන් කෙනෙකු ඔසවා ගත් අතර අනෙක් කෙනා පසුපසින් ඔසවා ගෙන මදීනාවට ප්‍රවේශ වන තෙක්ම රැගෙන ගියහ.

තෑගිභෝග පිරිනැමීම සතුටුදායකය. එය හදවත් සන්සුන් කර අමනාපකම් ඉවත් කරනු ඇත.

එය පිළිගැනීමත් ඒ සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීමත් සතුටු දායකය. ආගම තහනම් කළ දෙයක් නිසාවෙන් හැර එය ආපසු හරවා දීම පිළිකුල් සහගතය. මක්නිසාද යත් නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණෝ මෙසේ ප්‍රකාශ කර ඇත්තාහ.

(تهادوا تحابّوا)

(නුඹලා එකිනෙකා අතර ත්‍යාග පිරිනමමින් නුඹලා එකිනෙකා අතර සෙනෙහස ඇති කර ගනු.)

මුස්ලිම්වරුන් අතර සෙනෙහස ඇති වීමට ත්‍යාගය හේතුවක් වේ.

هدية
HADIYAH

මගියා තම ගමට හැරී පැමිණි විට වැළඳ ගැනීම ද සතුටු දායක වේ.

මක්නිසාදයත් නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන්ගේ සහගාමීන් ඒ ගැන පවසා ඇති බැවිනි. අනස් (රළියල්ලාහු අන්හු) තුමා මෙසේ පවසා සිටියේය:

> "ඔවුහු එකිනෙකා මුණ ගැසුණු විටෙක, ඔවුන් එකිනෙකා අතට අත දුන් අතර ගමනකින් හැරී ඔවුන් පැමිණි විටෙක, ඔවුන් එකිනෙකා වැළඳ ගත්හ."

HADIYAH

පටුන

ගමනක පිළිපැදිය යුතු විනය හා
එයට අදාළ නීතිරීති. 2

පළමුව: ගමනක පිළිපැදිය යුතු
විනය. 3

දෙවැන්න: ගමනේ දී පිරිසිදුකම. 17

තුන්වැන්න: ගමනේ දී සලාතය
කෙටි කිරීමේ නීතිරීති: 21

සිව්වැන්න: හජ්, උම්රා හෝ
වෙනත් ගමනකින් නැවත හැරී
එන විට පිළිපැදිය යුතු ආචාර
විධි. 25

هدية
HADIYAH

The Encyclopedia of Ar-Rahman's Guests

Selected material for Pilgrims and Um-rah teaching it in languages of the world.